Algemene beschouwing Begroting 2024

Voorzitter, voor ons ligt de begroting van 2024, een begroting met uitdagingen, kansen en mogelijkheden. Er komt in 2024 en in de jaren daarna veel op ons af. Beginnend met de lang verwachte omgevingswet welke hoogstwaarschijnlijk 1 januari 2024 wordt ingevoerd. Een wet welke veel veranderingen met zich mee brengt en waarvan we op papier kunnen denken dat we er klaar voor zijn, maar we in de praktijk moeten leren en zien hoe de nieuwe processen daadwerkelijk gaan lopen. Dit vraagt om een goede samenwerking van de ambtelijke organisatie, het college en de raad. Korte lijntjes en snel kunnen schakelen zal hierbij van groot belang zijn.

Maar dit is niet de enige uitdaging die er ligt, de VVD fractie houdt nauwlettend de financiële situatie van de gemeente in de gaten. We hebben veel plannen welke tot uitvoering moeten worden gebracht de komende jaren, met forse uitgaven. Zoals het ISAP, IHP maar ook de opgave omtrent het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen liegt er niet om. Dit vraagt om wel overwogen keuzes. Als fractie zouden we er veel waarde aan hechten als we keuzes krijgen in deze financieel ingrijpende plannen die voor komen te liggen, zorg ervoor dat er minstens 2 keuzes/ scenario's zitten in de raadsvoorstellen, uitgewerkt met een financiële raming. De bomen groeien nou eenmaal niet tot in de hemel. Wees hierin zowel richting de ambtelijke organisatie als richting externe partijen duidelijk.
Op deze wijze kunnen we als raad meer sturen richting een structureel sluitende begroting en is het niet wie het eerst komt wie het eerst maalt, of dat de rekening bij onze inwoners wordt neergelegd.
Graag horen we hoe de andere fracties hier tegen aan kijken.

Onze inwoners hebben het de afgelopen jaren door de energiecrisis en de hoge inflatie zwaar te verduren gehad. De lasten verzwaring die we als gemeente het komende jaar opleggen blijft gering maar kan wel net de druppel zijn voor sommige huishoudens en ondernemers, hier moeten we als gemeente aandacht voor hebben. Om waar mogelijk de komende jaren wat terughoudender met verhogingen te zijn.

Het onderbrengen van de kwijtschelding van de rioolheffing bij het minimabeleid vinden wij hierin een goeie eerste stap, wel willen we het college vragen hier consistent in te zijn en de kwijtschelding omtrent de afvalstoffenheffing hiermee gelijk te trekken.

De warmtetransitie vraagt ook financieel nogal wat van onze inwoners, hierin moeten we goed kijken wat haalbaar is en waarin we onze inwoners kunnen ondersteunen. Dit om de kans op warmtearmoede tegen te gaan. Onze fractie blijft er dan ook bij dat we onze inwoners moeten faciliteren in de traject en hen zelf de keuze moeten laten of zij dit tot uitvoering brengen. Ook de ondersteuning mbt de financiële hulpmiddelen, zoals subsidies en leningen vinden wij van groot belang.
Verder willen we hierin ook aandacht vragen voor de goedkopere oplossingen. Wij horen veelal de verhalen over het warmtenet, warmtepompen etc. maar onze inwoners kunnen ook low budget investeringen doen waarmee zij hun gasverbruik kunnen reduceren. Zoals isolatiemogelijkheden, infrarood-panelen, tochtstrips etc.

In het kader van de opwek van energie liggen er enorme uitdagingen, we zien dat veel van onze inwoners de stap hebben gemaakt in het aanschaffen van zonnepanelen. Echter het net is hier nog op veel plaatsen niet op toegerust, waardoor omvormers er tijdens zonnige dagen nog wel eens uitslaan. Door een overbelast net, en dit terwijl we met zijn allen nog lang niet zover zijn dat we de gehele opgave hebben gerealiseerd. Hoe gaan we er voor zorgen dat de energie welke in Noordenveld wordt opgewekt ook daadwerkelijk in Noordenveld gebruikt kan worden en het zou nog mooier zijn als we het teveel aan opgewekte energie kunnen opslaan in Noordenveld voor het moment dat er te weinig opgewekt kan worden. Zeker wanneer de salderingsregeling toch daadwerkelijk gaat verdwijnen. Hoe vangen we dan dit gat op voor onze inwoners? College en collega's wij verzoeken u dan ook om hierin actief te lobbyen richting den haag.

Want wat kunnen we hierin voor onze inwoners betekenen? Kunnen we hier mogelijk iets mee vanuit de regelingen van het Nij Begun? En in hoeverre is het Nije Begun voor onze inwoners ook daadwerkelijk een Nij Begun. We horen de vele zorgen die er leven onder de inwoners mbt het gaswinningplan in Langelo en begrijpen deze zorgen heel goed. Want een Nij Begun moet niet betekenen dat we vervolgens door de winning van het kussengas hier terecht komen in dezelfde situatie als in Groningen. Onze fractie vindt dat we hier als gemeente bovenop moeten zitten, ons vroegtijdig moeten laten informeren over de gang van zaken op dit dossier, en wat onze rol hierin kan zijn. Ook vinden we het van groot belang dat we onze inwoners goed informeren. Waar staan we nu en wat is onze rol in dit dossier. Samen staan we sterker!

En dan hebben we nog de grote uitdaging mbt woningbouw. Onze fractie is erg blij met de stappen die gezet worden omtrent de woningbouwplannen, woningsplitsing, erfdelen en mogelijk bijzondere woonvormen. Dit laat onverlet dat de hogere rentes, de duurdere materiaalkosten en de personele krapte zowel bij overheid als in de bouwsector ons zorgen blijven baren. Hoe snel kunnen we de daadwerkelijke plannen tot uitvoering brengen. Waardoor we de zo gewenste woningen kunnen toevoegen aan onze woningvoorraad, waarin wij nogmaals

speciaal aandacht willen vragen voor de huisvesting van starters en daarbij de mogelijkheden voor hoogbouw waar dit passend is niet uit willen sluiten. Kijk goed naar de invulling en hou oog voor een positief sluitende grondexploitatie.

Onze fractie kan zich goed vinden in het niet doteren aan de reserve sociaaldomein, waarmee we de huidige systematiek los laten. Maar de begroting kunnen sluiten zonder extra lasten verzwaring van onze inwoners.

Als laatste punt vind onze fractie het jammer dat we moeten teruglezen dat het achterstallig wegenonderhoud nog niet volledig is weggewerkt, wel zien wij dat hierin grote stappen zijn gezet in het afgelopen jaar. We zijn dan ook blij te lezen dat met de werkzaamheden welke in 2024 gepland staan deze achterstand weggewerkt kan worden en dat er gewerkt wordt aan een wegenbeheerplan welke in 2024 wordt voorgelegd aan de raad. Dit stemt ons gerust en wij houden dit dan ook nauwlettend in de gaten.

Voorzitter rest ons nog de ambtelijke organisatie te bedanken voor hun inzet en de duidelijke beantwoording van onze technische vragen.